

Geografia

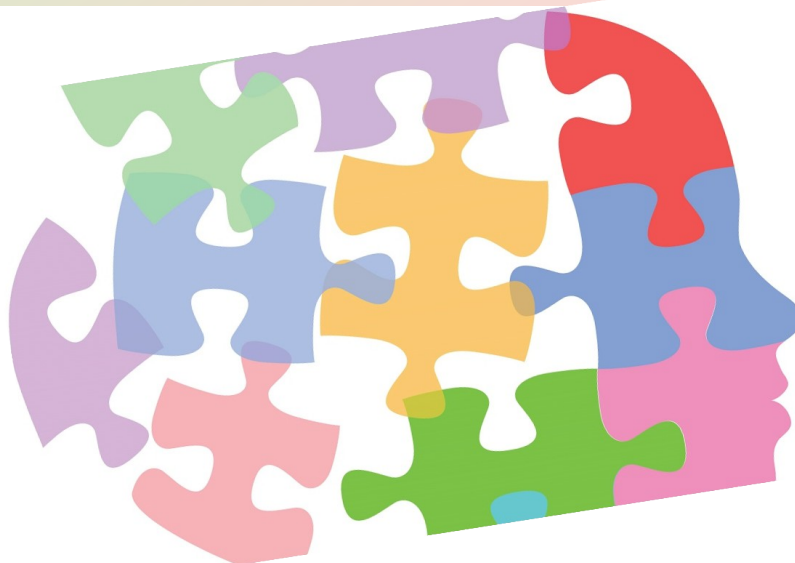
Onintza Enbeita bertsolariak (giza) geografiaz idatzitako artikulua arituko gara jardura honetan. Onintzak gure bizitzako mapan garrantzitsuak diren pertsonen egiten du gogoeta.

Ariketa hauek daukazu:

- Artikuluaren laburpena egin.
- Testu-zatia osatu, hitzak deklinatu.
- Gure bizitzan garrantzitsuak (izan) diren pertsonen hitz egin talde txikitan.

1. Testua laburtzen

Onintza Enbeita bertsolariak jaiotzen garenetik inguratzen gaituzten pertsonen hitz egiten du Berria egunkariako zutabe honetan. Aukeratu artikuluko ideia nagusiak ondoen biltzen dituen laburpena.

berria

Gizartea Politika Ekonomia Mundua Iritzia Kultura Kirola Bizigiro Berria TB

Onintza Enbeita

Badago jaiotzen garenetik hor dagoen geografia humano bat. Gu munduraten garenako hor daude gure gurasoak, gurasoen gurasoak, gurasoen neba-arrebak, geure neba-arrebak, gurasoen neba-arrebak, gurasoen neba-arreben umeak, familia, familiaren lagunak, auzokideak... batzuei estimu gehiago hartzen diegu besteei baino, baina gehienek okupatzen dute zentimetroren bat gure bidean. Gero, norberak bete eta hustu dezake geografia hori berak irizten dionaren arabera, baina emana zaigun zatia badago. Genealogia deitu dakioke, baina niri geografia gustatzen zait.

Geografia gustatzen zait, badakidalako, mapa bat banintz, zein bihurtzen egongo litzatekeen nire bizitzan kokatu dudan pertsona bakoitza. Badakit zein arrolatan jaso nauten zein eskuk, zein errekatari ito nahi izan nauen zein hankak, zein larretan muxu eman didaten zein ezpainek, zein aldapatan bultza egin didan zein begiradak, zein eskaileratan utzi didan deskantsu hartzen zein altzok, zein trokatar erori naizen zein bihotzi kasu egitearren. Badakit nork eta nola osatu duen ni naizen mapa hau, eta pena ematen dit geografia horretatik desagertzen den pertsona bakoitzak. Badakit bizi dudan egun bakoitzean aldatu egingo dela nire mapa, baina hutsuneek (handiek eta txikiak) beti ematen dute min.

2019ko azaroak 15

- 1) Jaiotzen garenetik, gure bizitzako mapa osatzen duten pertsonen inguratuta bizi gara; mapa horretatik desagertzen den orok ematen dio pena Onintzari.
- 2) Gure mapa osatzen duten pertsonen inguratuta bizi gara. Denborarekin batzuek garrantzi gehiago hartzen dute, eta horiekiko harremana zaindu behar dugula dio Onintzak.
- 3) Ez gaude bakarrik, inguratzen gaituztenak ere, senideak batez ere, gure parte dira, nahiz eta denborarekin – Onintzaren ustez –, guregan duten eragina galtzen duten.

2. Hitzak deklinatzen eta gure giza geografia

Orain, artikularen 2. paragrafoko hizkuntza-formei erreparatuko diegu, deklinabideari hain zuzen ere; batez ere, mugagabeen doaz hitzak, idazleak bere sentimenduak adierazterakoan aukeratzen duen egituragatik. Osatu hutsuneak, hitzei dagokien deklinabide-marka jarritz.

Geografia gustatzen zait, badakidalako, mapa bat banintz, zein bihurgune..... egongo litzatekeen nire bizitzan kokatu dudana pertsona bakoitza. Badakit zein arroila..... jaso nauten zein esku....., zein erreka..... ito nahi izan nauen zein hanka....., zein larr..... muxu eman didaten zein ezpain....., zein aldapa..... bultza egin didan zein begirada....., zein eskailera..... utzi didan deskantsu hartzen zein altzo....., zein amildegi edo troka..... erori naizen zein bihotz..... kasu egitearren. Badakit nork eta nola osatu duen ni naizen mapa hau, eta pena ematen dit geografia horretatik desagertzen den pertsona bakoitz..... Badakit bizi dudana egun bakoitzean aldatu egingo dela nire mapa, baina hutsune..... (handiek eta txikiek) beti ematen dute min.

Aipatu zure bizitzan garrantzitsuak izan diren pertsonak: familiakoak, lagunak, irakasleak... Komentatu talde txikitan....

- Niretzat oso garrantzitsua izan zen 16 bat urte nituela izan nuen irakasle bat: begiak ireki zizkidan.
- Ba nire bizitzan eragin handia izan du lagun batek

Talde osoaren aurrean komentatu zuen taldean izandako datu aipagarrienak.

ERANTZUNAK

1. Testua laburtzen

- 1) Jaiotzen garenetik, gure bizitzako mapa osatzen duten pertsonen inguratuta bizi gara; mapa horretatik desagertzen den orok ematen dio pena Onintzari.

2. Hitzak deklinatzen eta gure giza geografia

Geografia gustatzen zait, badakidalako, mapa bat banintz, zein bihurtu **tan** egongo litzatekeen nire bizitzan kokatu dudan pertsona bakoitza. Badakit zein arrolatu **tan** jaso nauten zein eskuk, zein errekatu **tan** ito nahi izan nauen zein hankak, zein larretu **tan** muxu eman didaten zein ezpainek, zein aldapatu **tan** bultza egin didan zein begiradak, zein eskaileratu **tan** utzi didan deskantsu hartzen zein altxok, zein amildegi edo trokatu **tan** erori naizen zein bihotzi kasu egitearren. Badakit nork eta nola osatu duen ni naizen mapa hau, eta pena ematen dit geografia horretatik desagertzen den pertsona bakoitzak. Badakit bizi dudan egun bakoitzean aldatu egingo dela nire mapa, baina hutsuneek (handiek eta txikiek) beti ematen dute min.

